

METAALUNIEVOORWAARDEN 1 januari 2019

Algemene voorwaarden uitgegeven door Koninklijke Metaalunie (ondernemersorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf in de metaal) aangeduid als METAALUNIEVOORWAARDEN, gedeponeerd ter griffie van de rechtbank Rotterdam op 1 januari 2019. Uitgave van Koninklijke Metaalunie, Postbus 2600, 3430 GA Nieuwegein.

© Koninklijke Metaalunie

Artikel 1: Toepasselijkheid

1.1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen die een Metaalunie lid doet, op alle overeenkomsten die hij sluit en op alle overeenkomsten die hieruit voortvloeien, en en ander voor zover het Metaalunie aanbieder dan wel opdrachtgever is.

1.2. Het Metaalunie lid dat deze voorwaarden gebruikt wordt aangeduid als opdrachtgever. De wederpartij wordt aangeduid als opdrachtgever.

1.3. Bij strijdigheid tussen de inhoud van de tussen opdrachtgever en opdrachtnehmer gesloten overeenkomst en deze voorwaarden, gaan de bepalingen uit de overeenkomst voor.

1.4. Deze voorwaarden mogen uitsluitend worden gebruikt door Metaalunieleden.

Artikel 2: Aanbiedingen

2.1. Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend. Opdrachtnehmer heeft het recht zijn aanbod te heropenen tot twee werkdagen nadat de aanvraag hem heeft bereikt.

2.2. Als opdrachtnehmer aan opdrachtnehmer informatie verstrekt, mag opdrachtnehmer uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan en zal hij zijn aanbieding hierop baseren.

2.3. De in de aanbieding genoemde prijzen zijn in euro's uitgedrukt, exclusief omzetbelasting en andere heffingen of belastingen van overheidswege. De prijzen zijn verder exclusief reis-, verblijf-, verpakings-, opslag- en transportkosten als mede kosten voor laden, lossen en medewerking verlenen aan douaneformaliteiten.

Artikel 3: Geheimhouding

3.1. Alle door of uit naam van opdrachtnehmer aan opdrachtgever verstrekte informatie (zoals aanbiedingen, ontwerpen, afbeeldingen, tekeningen en knowhow) van welke aard en in welke vorm dan ook, zijn vertrouwelijk en zullen niet door opdrachtgever worden gebruikt voor enig ander doel dan ter uitvoering van de overeenkomst.

3.2. De in lid 1 van dit artikel genoemde informatie zal door opdrachtgever niet openbaar worden gemaakt of worden verspreid.

3.3. Indien opdrachtgever een van de in de lid 1 en 2 van dit artikel genoemde verplichtingen schendt, is hij per overtreding een direct opseisbare boete verschuldigd van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

3.4. Opdrachtgever moet de in lid 1 van dit artikel genoemde informatie op eerste verzoek, binnen een door opdrachtnehmer gestelde termijn, naar keuze van opdrachtnehmer, retourneren of vernietigen. Bij overtreding van deze bepaling is opdrachtgever aan opdrachtnehmer een onmiddellijk opseisbare boete verschuldigd van € 1.000,- per dag. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

Artikel 4: Adviezen en verstrekte informatie

4.1. Opdrachtgever kan geen rechten onttien aan adviezen en informatie van opdrachtnehmer die niet direct betrekking hebben op de opdracht.

4.2. Als opdrachtnehmer aan opdrachtnehmer informatie verstrekt, mag opdrachtnehmer bij de uitvoering van de overeenkomst uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan.

4.3. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnehmer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot het gebruik van door of namens opdrachtnehmer verstrekte adviezen, tekeningen, berekeningen, ontwerpen, materialen, merken, monsters, modellen en dergelijke. Opdrachtgever zal alle door opdrachtnehmer te lijden schade, waaronder volledig gemaakte kosten voor verweer tegen deze aanspraken, vergoeden.

Artikel 5: Leverijdt / uitvoeringsperiode

5.1. Een opgegeven leverijdt of uitvoeringsperiode is indicatief.

5.2. De leverijdt of uitvoeringsperiode gaat pas in wanneer over alle commerciële en technische details overeenstemming is bereikt, alle informatie, waaronder definitieve en goedgekeurde tekeningen en dergelijke in het bezit zijn van opdrachtnehmer, de overeengekomen (termijn)betaling is ontvangen en aan de overige voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht is voldaan.

5.3. Als er sprake is van:
a. andere omstandigheden dan opdrachtnehmer bekend waren toen hij de leverijdt of uitvoeringsperiode opgaaf, wordt de leverijdt of uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die opdrachtnehmer, met in achtneming van zijn planning, nodig heeft om de opdracht onder deze omstandigheden uit te voeren;
b. meerwerk wordt de leverijdt of uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die opdrachtnehmer, met in achtneming van zijn planning, nodig heeft om de materialen en onderdelen daarvoor te (laten) leveren en om het meerwerk te verrichten;
c. opschorting van verplichtingen door opdrachtnehmer wordt de leverijdt of uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die hij, met inachtneming van zijn planning, nodig heeft om de opdracht uit te voeren nadat de reden voor de opschorting is komen te vervallen.

Behoudens tegenbewijs door opdrachtgever wordt de duur van de verlenging van de leverijdt of uitvoeringsperiode vermoed nodig te zijn en het gevolg te zijn van een situatie als hiervoor onder a tot en met c bedoeld.

5.4. Opdrachtgever is gehouden alle kosten die opdrachtnehmer maakt of schade die opdrachtnehmer lijdt als gevolg van een vertraging in de leverijdt of uitvoeringsperiode, zoals vermeld in lid 3 van dit artikel, te voldoen.

5.5. Overschrijding van de leverijdt of uitvoeringsperiode geeft opdrachtnehmer in geen geval recht op schadevergoeding of ontbinding. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnehmer voor eventuele aanspraken van derden als gevolg van overschrijding van de leverijdt of uitvoeringsperiode.

Artikel 6: Levering en risico-overgang

6.1. Levering vindt plaats op het moment dat opdrachtnehmer de zaak op zijn bedrijfslocatie ter beschikking stelt aan opdrachtnehmer en aan opdrachtnehmer heeft meegedeeld dat de zaak aan hem ter beschikking staat. Opdrachtgever draagt vanaf dat moment onder meer het risico van de zaak voor opslag, laden, transport en lossen.

6.2. Opdrachtgever en opdrachtnehmer kunnen overeenkomsten dat opdrachtnehmer voor het transport zorgt. Het risico van onder meer opslag, laden, transport en lossen rust ook in dat geval op opdrachtgever. Opdrachtgever kan zich tegen deze risico's verzekeren.

6.3. Als sprake is van inruil en opdrachtnehmer in afwachting van levering van de nieuwe zaak de in te ruilen zaak onder zich houdt, blijft het risico van de in te ruilen zaak bij opdrachtnehmer tot het moment dat hij deze in het bezit heeft gesteld van opdrachtnehmer. Als opdrachtgever de in te ruilen zaak niet kan leveren in de staat waarin deze verkende toen de overeenkomst werd gesloten, kan opdrachtnehmer de overeenkomst ontbinden.

Artikel 7: Prijswijziging

Opdrachtnehmer mag een stijging van kostprijsbepalende factoren, die is opgetreden na het sluiten van de overeenkomst, aan opdrachtgever doorberekenen. Opdrachtnehmer is gehouden de prijsstijging op eerste verzoek van opdrachtnehmer te voldoen.

Artikel 8: Overmacht

8.1. Een tekortkoming in de nakoming van zijn verplichtingen kan aan opdrachtnehmer niet worden toegerekend, indien deze tekortkoming het gevolg is van overmacht.

8.2. Onder overmacht wordt onder meer verstaan de omstandigheid dat door opdrachtnehmens ingeschakelde derden zoals leveranciers, onderaannemers en transporteurs, of andere partijen waarvan opdrachtnehmer afhankelijk is, niet of niet tijdig voldoen aan hun verplichtingen, weersomstandigheden, natuurgeweld, terrorisme, cybercriminaliteit, verstoring van digitale infrastructuur, brand, stroomstoring, verlies, diefstal of verlopen gaan van gereedschappen, materialen of informatie, wegblokkades, stakingen of werkonderbrekingen en import- of handelsbeperkingen.

8.3. Opdrachtnehmer heeft het recht de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten als hij door overmacht tijdelijk is verhinderd zijn verplichtingen jegens opdrachtnehmer na te komen. Als de overmachtsituatie is vervallen, komt opdrachtnehmer zijn verplichtingen na zodra zijn planning het toelaat.

8.4. Indien er sprake is van overmacht en nakoming blijvend onmogelijk is of wordt, dan wel de tijdelijke overmachtsituatie meer dan zes maanden heeft geduurd, is opdrachtnehmer bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Opdrachtnehmer is in die gevallen bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden, maar alleen voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen door opdrachtnehmer.

8.5. Partijen hebben geen recht op vergoeding van de als gevolg van de overmacht, opschorting of ontbinding in de zin van dit artikel geleden of te lijden schade.

Artikel 9: Omvang van het werk

9.1. Opdrachtgever moet ervoor zorgen dat alle vergunningen, ontheffingen en andere beschikkingen die noodzakelijk zijn om het werk uit te voeren tijdig zijn verkregen. Opdrachtgever is verplicht op eerste verzoek van opdrachtnehmer een afschrift van de hiervoor genoemde beschikkingen aan hem toe te zenden.

9.2. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, omvat het werk niet:

- a. grond-, hei-, hak-, breek-, funderings-, metsel-, timmer-, stukadoors-, schilder-, behangers-, herstelwerk of ander bouwkundig werk;
- b. het realiseren van aansluitingen van gas, water, elektriciteit, internet of andere infrastructurele voorzieningen;
- c. maatregelen ter voorkoming of beperking van schade aan of diefstal of verlies van of op of bij de werkplek aanwezige zaken;
- d. afvoer van materialen, bouwstoffen of afval;
- e. verticaal en horizontaal transport;

Artikel 10: Meerwerk

10.1. Wijzigingen in het werk resulteren in ieder geval in meerwerk als:
a. er sprake is van een wijziging in het ontwerp, de specificaties of het bestek;
b. de door opdrachtgever verstrekte informatie niet overeenstemt met de werkelijkheid;
c. geschatte hoeveelheden meer dan 5% afwijken.

10.2. Meerwerk wordt berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Opdrachtgever is gehouden de prijs van het meerwerk op eerste verzoek van opdrachtnehmer te voldoen.

Artikel 11: Uitvoering van het werk

11.1. Opdrachtgever zorgt ervoor dat opdrachtnehmer zijn werkzaamheden ongestoord en op het overeengekomen tijdstip kan verrichten en dat hij bij de uitvoering van zijn werkzaamheden de beschikking krijgt over de benodigde voorzieningen, zoals:
a. gas, water, elektriciteit en internet;
b. verwarming;
c. afsluitbare droge opslagruimte;
d. op grond van de Arbouw en -regelgeving voorgeschreven voorzieningen.

11.2. Opdrachtgever draagt het risico en is aansprakelijk voor schade aan en diefstal van derden van zaken van opdrachtnehmer, opdrachtgever en derden, zoals gereedschappen, voor het werk bestemde materialen of bij het werk gebruikt materieel, die zich bevinden op of nabij de plaats waar de werkzaamheden worden verricht of op een andere overeengekomen plaats.

11.3. Onverminderd het bepaalde in lid 2 van dit artikel, is opdrachtgever gehouden zich adequaat te verzekeren tegen de in dat lid genoemde risico's. Opdrachtgever dient daarnaast te zorgen voor verzekering van het werkmateriaal te gebruiken materieel. Opdrachtgever dient opdrachtnehmer op eerste verzoek een kopie van de betreffende verzekering(en) en een bewijs van betaling van de premie te sturen. Als er sprake is van schade, is opdrachtgever verplicht dit onverwijld bij zijn verzekeraar te melden ter verdere behandeling en afwikkeling.

Artikel 12: Oplevering van het werk

12.1. Het werk wordt als opgeleverd beschouwd in de volgende gevallen:
a. als opdrachtnehmer het werk heeft goedgekeurd;
b. Neemt opdrachtgever een deel van het werk in gebruik dan wordt dat gedeelte als opgeleverd beschouwd;
c. als opdrachtnehmer schriftelijk aan opdrachtnehmer heeft meegedeeld dat het werk is voltooid en opdrachtnehmer niet binnen 14 dagen na de dag van de mededeling schriftelijk kenbaar heeft gemaakt dat het werk niet is goedgekeurd;
d. als opdrachtnehmer het werk niet goedkeurt op grond van kleine gebreken of ontbrekende onderdelen die binnen 30 dagen kunnen worden hersteld of nagelaten en die ingebruikname van het werk niet in de weg staan.

12.2. Keurt opdrachtnehmer het werk niet goed, dan is hij verplicht dit onder opgave van redenen schriftelijk kenbaar te maken aan opdrachtnehmer. Opdrachtnehmer dient opdrachtnehmer in de gelegenheid te stellen het werk alsnog op te leveren.

12.3. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnehmer voor aanspraken van derden voor schade aan niet opgeleverde delen van het werk veroorzaakt door het gebruik van reeds opgeleverde delen van het werk.

Artikel 13: Aansprakelijkheid

13.1. In geval van een toerekenbare tekortkoming is opdrachtnehmer gehouden zijn contractuele verplichtingen, met inachtneming van artikel 14, alsnog na te komen.

13.2. De verplichting van opdrachtnehmer tot het vergoeden van schade op grond van welke grondslag ook, is beperkt tot die schade waartegen opdrachtnehmer uit hoofde van een door of ten behoeve van hem gesloten verzekering is verzekerd. De omvang van deze verplichting is echter nooit groter dan het bedrag dat in het betreffende geval onder deze verzekering wordt uitbetaald.

13.3. Als opdrachtnehmer om welke reden dan ook geen beroep toekent op lid 2 van dit artikel, is de verplichting tot het vergoeden van schade beperkt tot maximaal 15% van de totale opdrachtoms (exclusief btw). Als de overeenkomst bestaat uit onderdelen of deelleveringen, is deze verplichting beperkt tot maximaal 15% (exclusief btw) van de opdrachtoms van dat onderdeel of de deellevering. In geval van drauovereenkomsten is de verplichting tot het vergoeden van schade beperkt tot maximaal 15% (exclusief btw) van de verschuldigde opdrachtoms over de laatste twaalf maanden voorafgaand aan de schadeveroorzakende gebeurtenis.

13.4. Niet voor vergoeding in aanmerking komen:

- a. gevolgschade. Onder gevolgschade wordt onder meer verstaan stagnatieschade, productieverlies, gederfde winst, boetes, transportkosten en reis- en verblijfskosten;
- b. opzichtschaade. Onder opzichtschaade wordt onder andere verstaan schade die door of tijdens de uitvoering van het werk wordt toegebracht aan zaken waaraan wordt gewerkt of aan zaken die zich bevinden in de nabijheid van de plaats waar wordt gewerkt;
- c. schade veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van hulpverleners of niet leidinggevende ondergeschikten van opdrachtnehmer.

Opdrachtnehmer kan zich indien mogelijk tegen deze schades verzekeren.

13.5. Opdrachtnehmer is niet gehouden tot het vergoeden van schade aan door of namens opdrachtnehmer aangeleverd materiaal als gevolg van een niet deugdelijk uitgevoerde bewerking.

13.6. Opdrachtnehmer vrijwaart opdrachtnehmer voor alle aanspraken van derden wegens productaansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een product dat door opdrachtnehmer aan een derde is geleverd en waarvan de door opdrachtnehmer geleverde producten of materialen onderdeel uit maken. Opdrachtnehmer is gehouden alle voor opdrachtnehmer in dit verband geleden schade waaronder de (volledige) kosten van verweer te vergoeden.

Artikel 14: Garantie en overige aanspraken

14.1. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, staat opdrachtnehmer voor een periode van zes maanden na (op)levering in voor de goede uitvoering van de overeengekomen prestatie, zoals in de volgende artikelen nader wordt uitgewerkt.

14.2. Als partijen afwijkende garantievoorwaarden zijn overeengekomen, is het bepaalde in dit artikel onverminderd van toepassing, tenzij dit in strijd is met die afwijkende garantievoorwaarden.

14.3. Als de overeengekomen prestatie niet deugdelijk is uitgevoerd, zal opdrachtnehmer binnen redelijke termijn de keuze maken of hij deze alsnog deugdelijk uitvoert of opdrachtnehmer crediteert voor een evenredig deel van de opdrachtoms.

14.4. Kiest opdrachtnehmer voor het alsnog deugdelijk uitvoeren van de prestatie, bepaalt hij zelf de wijze en het tijdstip van uitvoering. Opdrachtnehmer moet opdrachtnehmer in alle gevallen hiertoe de gelegenheid bieden. Bestond de overeengekomen prestatie (mede) uit het bewerken van door opdrachtnehmer aangeleverd materiaal, dan dient opdrachtnehmer voor eigen rekening en risico nieuw materiaal aan te leveren.

14.5. Onderdelen of materialen die door opdrachtnehmer worden hersteld of vervangen, moeten door opdrachtnehmer aan hem worden toegezonden.

14.6. Voor rekening van opdrachtnehmer komen:
a. alle transport- of verzendkosten;
b. kosten voor demontage en montage;
c. reis- en verblijfskosten en reizen.

14.7. Opdrachtnehmer is pas gehouden uitvoering te geven aan de garantie als opdrachtnehmer aan al zijn verplichtingen heeft voldaan.

14.8. a. Garantie is uitgesloten voor gebreken die het gevolg zijn van:
- normale slijtage;
- onoordeelkundig gebruik;
- niet of onjuist uitgevoerd onderhoud;
- installatie, montage, wijziging of reparatie door opdrachtnehmer of door derden;
- gebreken aan of ongeschiktheid van zaken afkomstig van, of voorgeschreven door opdrachtnehmer;
- gebreken aan of ongeschiktheid van door opdrachtnehmer gebruikte materialen of hulpmiddelen.
b. Geen garantie wordt gegeven op:
- geleverde zaken die niet nieuw waren op het moment van levering;
- het keuren en repareren van zaken van opdrachtnehmer;
- onderdelen waarvoor fabrieksgarantie is verleend.

14.9. Het bepaalde in lid 3 tot en met 8 van dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij eventuele aanspraken van opdrachtnehmer op grond van wanprestatie, non-conformiteit of welke andere grondslag dan ook.

Artikel 15: Klachtplicht

15.1. Opdrachtnehmer kan op een gebrek in de prestatie geen beroep meer doen, als hij hierover niet binnen veertien dagen nadat hij het gebrek heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk bij opdrachtnehmer heeft geklaagd.

15.2. Opdrachtnehmer moet klachten over de factuur, op straffe van vervall van alle rechten, binnen de betalingstermijn schriftelijk bij opdrachtnehmer hebben ingediend. Als de betalingstermijn langer is dan dertig dagen, moet opdrachtnehmer uiterlijk binnen dertig dagen na factuurdatum schriftelijk hebben geklaagd.

Artikel 16: Niet afgenomen zaken

16.1. Opdrachtnehmer is verplicht na afloop van de leverijdt of uitvoeringsperiode de zaak of zaken die onderwerp is of zijn van de overeenkomst op de overeengekomen plaats feitelijk af te nemen.

16.2. Opdrachtnehmer dient kosteloos alle medewerking te verlenen om opdrachtnehmer tot aflevering in staat te stellen.

16.3. Niet afgenomen zaken worden voor rekening en risico van opdrachtnehmer opgeslagen.

16.4. Bij overtreding van het bepaalde uit lid 1 of 2 van dit artikel is opdrachtnehmer, nadat opdrachtnehmer hem in gebreke heeft gesteld, aan opdrachtnehmer per overtreding een boete verschuldigd van € 250,- per dag met een maximum van € 25.000,-. Deze boete kan naast schadevergoeding op grond van de wet worden gevorderd.

Artikel 17: Betaling

17.1. Betaling wordt gedaan op de plaats van vestiging van opdrachtnehmer of op een door opdrachtnehmer aan te wijzen rekening.

17.2. Tenzij anders overeengekomen vindt betaling plaats binnen 30 dagen na factuurdatum.

17.3. Als opdrachtnehmer zijn betalingsverplichting niet nakomt, is hij verplicht om, in plaats van betaling van de overeengekomen geldsom, te voldoen aan een verzoek van opdrachtnehmer om inbetalinggeving.

17.4. Het recht van opdrachtnehmer om zijn vorderingen op opdrachtnehmer te verrekenen of om de naam van zijn vorderingen op te schorten is uitgesloten, tenzij er sprake is van surseance van betaling of falissement van opdrachtnehmer of de wettelijke schuldsanering op opdrachtnehmer van toepassing is.

17.5. Ongeacht of opdrachtnehmer de overeengekomen prestatie volledig heeft uitgevoerd, is alles wat opdrachtnehmer uit hoofde van de overeenkomst aan hem verschuldigd is of zal zijn onmiddellijk opseisbaar als:
a. een betalingstermijn is overschreden;
b. opdrachtnehmer niet voldoet aan zijn verplichtingen uit artikel 16;
c. het falissement of de surseance van betaling van opdrachtnehmer is aangevraagd;
d. beslag op zaken of vorderingen van opdrachtnehmer wordt gelegd;
e. opdrachtgever (vennootschap) wordt ontbonden of geliquideerd;

f. opdrachtgever (natuurlijk persoon) het verzoek doet te worden toegelaten tot de wettelijke schuldsanering, onder curatele wordt gesteld of is overleden.

17.6. Opdrachtnehmer is in geval van vertraging in de voldoening van een geldsom rente over die geldsom aan opdrachtnehmer verschuldigd met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste dag van betaling tot en met de dag waarop opdrachtnehmer de geldsom heeft voldaan. Als partijen geen uiterste dag van betaling zijn overeengekomen is de rente verschuldigd vanaf 30 dagen na opseisbaarheid. De rente bedraagt 12% per jaar, maar is gelijk aan de wettelijke rente als deze hoger is. Bij de renteberekening wordt een gedeelte van de maand gezien als een volle maand. Telkens na afloop van een jaar wordt het bedrag waarover de rente wordt berekend vermeerderd met de over dat jaar verschuldigde rente.

17.7. Opdrachtnehmer is bevoegd zijn schulden aan opdrachtnehmer te verrekenen met vorderingen van aan opdrachtnehmer geleende ondernemingen op opdrachtgever. Daarnaast is opdrachtnehmer bevoegd zijn vorderingen op opdrachtgever te verrekenen met schulden die aan opdrachtnehmer geleende ondernemingen hebben aan opdrachtgever. Verder is opdrachtnehmer bevoegd zijn schulden aan opdrachtnehmer te verrekenen met vorderingen op aan opdrachtgever geleende ondernemingen. Onder geleende ondernemingen wordt verstaan: alle ondernemingen die behoren tot dezelfde groep, in de zin van artikel 2:24b BW en een deelneming in de zin van artikel 2:24c BW.

17.8. Indien betaling niet tijdig heeft plaatsgevonden is opdrachtgever aan opdrachtnehmer alle buitengerechtigde kosten verschuldigd met een minimum van € 75,-.

Deze kosten worden berekend op basis van de volgende tabel (hoofdsom incl. rente):

over de eerste	€ 3.000,-	15%
over het meerdere tot	€ 6.000,-	10%
over het meerdere tot	€ 15.000,-	8%
over het meerdere tot	€ 60.000,-	5%
over het meerdere vanaf	€ 60.000,-	3%

De werkelijk gemaakte buitengerechtigde kosten zijn verschuldigd, als deze hoger zijn dan uit bovenstaande berekening volgt.

17.9. Als opdrachtnehmer in een gerechtelijke procedure geheel of grotendeels in het gelijk wordt gesteld, komen alle kosten die hij in verband met deze procedure heeft gemaakt voor rekening van opdrachtnehmer.

Artikel 18: Zekerheden

18.1. Ongeacht de overeengekomen betalingscondities is opdrachtgever verplicht op eerste verzoek van opdrachtnehmer, naar diens oordeel, voldoende zekerheid voor betaling te verstrekken. Als opdrachtnehmer hier niet binnen de gestelde termijn aan voldoet, raakt hij direct in verzuim. Opdrachtnehmer heeft in dat geval het recht de overeenkomst te ontbinden en zijn schade op opdrachtnehmer te verhalen.

18.2. Opdrachtnehmer blijft eigenaar van geleverde zaken zolang opdrachtnehmer:
a. niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen uit enige overeenkomst met opdrachtnehmer;
b. vorderingen die voortvloeien uit het niet nakomen van bovengenoemde overeenkomsten, zoals schade, boete, rente en kosten, niet heeft voldaan.

18.3. Zolang er op geleverde zaken een eigendomsvoorbehoud rust, mag opdrachtnehmer deze buiten zijn normale bedrijfsuitoefening niet bezwaren of vervreemden. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.

18.4. Nadat opdrachtnehmer zijn eigendomsvoorbehoud heeft ingeroepen, mag hij de geleverde zaken terughalen. Opdrachtnehmer zal daartoe alle medewerking verlenen.

18.5. Als opdrachtnehmer, nadat de zaken conform de overeenkomst door opdrachtnehmer aan hem zijn geleverd, aan zijn verplichtingen heeft voldaan, herleeft het eigendomsvoorbehoud ten aanzien van deze zaken als opdrachtnehmer zijn verplichtingen uit een later gesloten overeenkomst niet nakomt.

18.6. Opdrachtnehmer heeft op alle zaken die hij van opdrachtnehmer uit welke hoofde ook onder zich heeft of zal krijgen en voor alle vorderingen die hij op opdrachtnehmer heeft of mocht krijgen een pandrecht en een retentierecht.

Artikel 19: Rechten van intellectuele eigendom

19.1. Opdrachtnehmer wordt aangemerkt als respectievelijk maker, ontwerper of uitvinder van de in het kader van de overeenkomst tot stand gebrachte werken, modellen of vindingen. Opdrachtnehmer heeft daarom het exclusieve recht een octrooi, merk of model aan te vragen.

19.2. Opdrachtnehmer draagt bij de uitvoering van de overeenkomst geen intellectuele eigendomsrechten over aan opdrachtgever.

19.3. Indien de door opdrachtnehmer te leveren prestatie (mede) bestaat uit de levering van computerprogramma's, wordt de broncode niet aan opdrachtgever overgedragen. Opdrachtnehmer verkrijgt uitsluitend ten behoeve van het normaal gebruik en behoorlijke werking van de zaak een niet-exclusieve, wereldwijde en eeuwigdurende gebruikslicentie op de computerprogramma's. Het is opdrachtnehmer niet toegestaan om de licentie over te dragen of om een sublicentie af te geven. Bij verkoop van de zaak door opdrachtnehmer aan een derde, gaat de licentie van rechtswege over op de verkrijger van de zaak.

19.4. Opdrachtnehmer is niet aansprakelijk voor schade die opdrachtnehmer lijdt als gevolg van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden. Opdrachtnehmer vrijwaart opdrachtnehmer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 20: Overdracht van rechten of verplichtingen
Opdrachtnehmer kan rechten of verplichtingen uit hoofde van enig artikel uit deze algemene voorwaarden of de onderliggende overeenkomst(en) niet overdragen of verpanden, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnehmer. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.

Artikel 21: Opzeggen of annuleren van de overeenkomst

21.1. Opdrachtgever is niet bevoegd de overeenkomst op te zeggen of te annuleren, tenzij opdrachtnehmer daarmee instemt. Bij instemming van opdrachtnehmer, is opdrachtnehmer op opdrachtnehmer een direct opseisbare vergoeding verschuldigd ter hoogte van de overeengekomen prijs, minus de besparingen die voor opdrachtnehmer uit de beëindiging voortvloeien. De vergoeding bedraagt minimaal 20% van de overeengekomen prijs.

21.2. Wanneer de prijs afhankelijk is gesteld van de werkelijk door opdrachtnehmer te maken kosten (regiebasis), wordt de vergoeding als bedoeld in het eerste lid van dit artikel begroot op de som van de kosten, arbeidsuren en winst, die opdrachtnehmer naar verwachting over de gehele opdracht zou hebben gemaakt.

Artikel 22: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

22.1. Het Nederlands recht is van toepassing.

22.2. Het Weens koopverdrag (C.I.S.G.) is niet van toepassing, evenmin als enige andere internationale regeling waarvan uitsluiting is toegestaan.

22.3. De Nederlandse burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnehmer neemt kennis van geschillen. Opdrachtnehmer mag van deze bevoegdheidsregel afwijken en de wettelijke bevoegdheidsregels hanteren.